

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

WYMAGANIA EDUKACYJNE – KLASA IV

ROK SZKOLNY 2024/2025

I. FUNKCJE RODZINY (5 jednostek lekcyjnych)

Uczeń rozumie:

jakie miejsce zajmuje rodzina w społeczeństwie.

Uczeń potrafi:

- wyjaśnić istotę funkcji rodziny: prokreacyjnej, opiekuńczej, wychowawczej, socjalizacyjnej, psychiczno-uczuciowej, kontrolnej, rekreacyjno-towarzyskiej, kulturowej, ekonomicznej.

Uczeń zna i rozumie:

- znaczenie funkcji rodziny na poszczególnych etapach rozwoju człowieka.

II. CZŁOWIEK ISTOTĄ PŁCIOWĄ (1 jednostka lekcyjna)

Uczeń potrafi:

- określić odrębność płci biologicznej, psychicznej i społecznej,
- dostrzec i omówić zagadnienie równości płci,
- przedstawić istotę uzupełniania się płci (komplementarność).

Uczeń uświadomi sobie:

- celowość płciowości człowieka – rodzicielstwo,
- różne role mężczyzn i kobiet i ich uzupełnianie się.

III. PRZEKAZYWANIE ŻYCIA (1 jednostka lekcyjna osobno dla dziewcząt i chłopców)

Uczeń potrafi:

- określić, czym jest macierzyństwo i ojcostwo,
- wskazać perspektywę swojego psychofizycznego rozwoju w celu podjęcia przyszłych ról związanych z macierzyństwem,
- opisać budowę układu rozrodczego kobiety i mężczyzny,
- omówić funkcjonowanie układu rozrodczego dojrzewającej dziewczyny i dojrzewającego chłopca.

Uczeń uświadomi sobie:

- potrzebę przygotowania się do podjęcia przyszłych ról małżeńskich i rodzinnych.

IV. U PROGU DOJRZEWANIA (1 jednostka lekcyjna osobno dla dziewcząt i chłopców)

Uczeń potrafi:

- opisać charakterystyczne przemiany zachodzące w organizmie dziewczynki/chłopca w okresie dojrzewania,
- scharakteryzować zmiany zachodzące w okresie dojrzewania u dziewcząt / chłopców,
- podać charakterystyczne cechy zmian psychicznych w okresie pokwitania,
- przyjąć i zaakceptować procesy fizyczne zachodzące u adolescentki / adolescenta,
- zrozumieć, że każdy organizm ma swój indywidualny rytm dojrzewania,
- scharakteryzować właściwy sposób odżywiania i trybu życia według zasad higieny.

Uczeń uświadomi sobie, że:

- niektóre cechy osobnicze (np. wzrost, wielkość biustu, kobiece kształty, męska sylwetka) są dziedziczne, nie mamy wpływu na ich wygląd i proporcje,

- organizm każdej dziewczynki / chłopca ma swój własny rytm dojrzewania,
- powinien zapewnić swemu organizmowi odpowiednie warunki do harmonijnego rozwoju.

V. NARODZINY DZIECKA (1 jednostka lekcyjna osobno dla dziewcząt i chłopców)

Uczeń potrafi:

- krótko scharakteryzować okres ciąży,
- opisać kolejne etapy rozwoju dziecka od poczęcia do narodzin,
- wymienić zasady higienicznego trybu życia matki oczekującej dziecka,
- uzasadnić, dlaczego miłość matki i ojca do noworodka jest tak ważna.

Uczeń uświadomi sobie:

- wartość życia ludzkiego od poczęcia,
- potrzebę otaczania troską i miłością matki oczekującej dziecka,
- gotowość pomocy rodzicom w sytuacji powrotu mamy ze szpitala i przyjęcie brata lub siostry do rodziny.

VI. INTYMNOŚĆ (1 jednostka lekcyjna osobno dla dziewcząt i chłopców)

Uczeń potrafi:

- określić, czym jest intymność,
- rozróżnić kontakty społeczne, które wymagają różnych stopni bliskości fizycznej,
- uzasadnić potrzebę nieufności i dystansu wobec obcych ludzi,
- wskazać na potrzebę zachowania intymności i nietykalności osobistej.

Uczeń uświadomi sobie:

- wartość zachowania intymności,
- prawo każdego człowieka do szacunku jego ciała i godności osobistej.

VII. OBRONA WŁASNEJ INTYMNOŚCI (1 jednostka lekcyjna osobno dla dziewcząt i chłopców)

Uczeń potrafi:

- wymienić sytuacje, które mogą być krępujące i które zawstydzają,
- określić sposoby właściwej reakcji, gdy ktoś próbuje naruszyć sferę intymności.

Uczeń uświadomi sobie, że:

- należy natychmiast zgłaszać sytuacje, w których grozi skrzywdzenie,
- należy zachować czujność w kontaktach z osobami nieznanymi.

VIII. KOLEŻEŃSTWO (jedna jednostka lekcyjna)

Uczeń potrafi:

- określić, co to znaczy „być dobrym kolegą”, „dobrą koleżanką”,
- uzasadnić, że koleżeństwo przygotowuje do dojrzałej przyjaźni i miłości,
- rozróżnić cechy charakteryzujące różnych liderów (tych, których warto uznać za przywódców i tych, których należy unikać).

Uczeń uświadomi sobie, że:

- obawy rodziców związane z wyborem kolegów i koleżanek mają swoje uzasadnienie,
- w pewnych sytuacjach należy być asertywnym.

IX. DOBRE WYCHOWANIE (jedna jednostka lekcyjna)

Uczeń potrafi:

- uzasadnić, dlaczego zwroty grzecznościowe (np. proszę, dziękuję, przepraszam) ułatwiają

życie,

- przedstawić dobre maniery w praktyce: w relacjach z najbliższymi, w domu, szkole i miejscach publicznych,
- określić dobór stosownego ubioru w różnych miejscach i sytuacjach.

Uczeń uświadomi sobie, że:

- znajomość zasad dobrego wychowania jest przydatna w życiu każdego, również młodego człowieka.

X. ŚWIAT INTERNETU (jedna jednostka lekcyjna)

Uczeń potrafi:

- wymienić korzyści, które daje korzystanie z internetu,
- określić różne możliwości spędzenia czasu wolnego – w świecie wirtualnym i również w rzeczywistym,
- omówić zasady dobrego wychowania w internecie,
- przedstawić zjawisko uzależnienia od internetu.

Uczeń uświadomi sobie:

- wartości, ale i zagrożenia, które niesie ze sobą korzystanie z internetu,
- potrzeba świadomego i odpowiedzialnego korzystania ze środków społecznego przekazu.

KRYTERIA OCENY UCZNIA

Zajęcia wychowania do życia w rodzinie nie podlegają ocenie i nie mają wpływu na promocję ucznia do klasy programowo wyższej, ani na ukończenie szkoły. Brak tradycyjnych metod kontroli umożliwia uczniom większą swobodę wypowiedzi i odwagę w zadawaniu pytań, tym samym zapewniając im lepszą komunikację z rówieśnikami i prowadzącym. Nauczyciel ma możliwość wyboru pośrednich metod oceniania np. pozytywna uwaga, pochwała lub gratyfikacja poprzez ustalone w szkole metody punktowania mające wpływ na śródroczną i końcową ocenę z zachowania.